

บทที่ 5

สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ

การผลิตน้ำลำไยผงอบแห้งแบบพ่นฝอย โดยผสมมอลโทเดกซ์ทรินที่มีค่า DE 11 ปริมาณ สัดส่วนมอลโทเดกซ์ทริน 0.6 กรัม/กรัมของปริมาณของแข็งที่ละลายได้ ปรับปริมาณของแข็งที่ ละลายได้ 40 องศาบริกซ์ และศึกษาชอร์ปชันไอโซเทอร์ม คุณภาพทางเคมี กายภาพ และอุณหภูมิ กลาสทรานซิชันของน้ำลำไยผง จากการศึกษาได้ข้อสรุปดังนี้

สมบัติของน้ำลำไยก่อนการอบแห้ง พบว่าปริมาณของแข็งที่ละลายในน้ำมีค่าเท่ากับ 40.67 ± 0.15 องศาบริกซ์ ความหนืดมีค่าเท่ากับ 15 ± 0.21 เซนติพอยส์ ค่าความสว่าง (L^*) มีค่าเท่ากับ 29.68 ± 0.18 ซึ่งการที่ค่าความสว่าง (L^*) มีค่าต่ำ เนื่องจากน้ำลำไยผ่านการต้มเพื่อปรับปริมาณ ของแข็งที่ละลายได้ก่อนการอบแห้ง ทำให้มีสีน้ำตาล ค่าสี a^* มีค่าเท่ากับ 13.76 ± 0.1 ค่าสี b^* มีค่า เท่ากับ 18.50 ± 0.49 ค่าความเข้มของสี (Chroma) มีค่าเท่ากับ 23.05 ± 0.44 และ ค่าสีแท้ (Hue) มีค่าเท่ากับ 53.43 ± 0.29 ส่วนปริมาณของแข็งทั้งหมด มีค่าเท่ากับ 46.12 ± 0.09 กรัม ค่า ประสิทธิภาพเชิงความร้อนรวม เท่ากับร้อยละ 63.98 ± 1.20 ส่วนค่าประสิทธิภาพการระเหย เท่ากับ ร้อยละ 92.13 ± 3.45 และปริมาณผลผลิต มีค่าเท่ากับร้อยละ 72.72 ± 3.61

สมบัติของน้ำลำไยผง การวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพ ค่าสี พบว่าค่าความสว่าง (L^*) เท่ากับ 80.77 ± 0.23 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากค่าความสว่าง (L^*) ของน้ำลำไยเข้มข้นก่อนการอบแห้ง เนื่องจากสีของ มอลโทเดกซ์ทรินมีสีขาว เมื่อนำมาผสมกับน้ำลำไยผงจะทำให้สีของน้ำลำไยผงอ่อนลงและ มีความสว่างมากขึ้น a^* มีค่าเท่ากับ 3.66 ± 0.11 ค่า b^* มีค่าเท่ากับ 28.07 ± 0.15 ค่าความเข้มของสี (Chroma) มีค่าเท่ากับ 28.30 ± 0.17 และค่าเจดสี (Hue) มีค่าเท่ากับ 82.63 ± 0.21 ความสามารถในการ ละลายมีค่าเท่ากับร้อยละ 98.93 ± 0.83 ความสามารถในการไหล มีค่าเท่ากับ 43.33 ± 2.08 องศา แสดงว่า น้ำลำไยผงมีความสามารถในการไหลได้พอใช้ ความหนาแน่นของผง มีค่าเท่ากับ 502.92 ± 9.62 kg/m^3 ความหนาแน่นของอนุภาค มีค่าเท่ากับ 1326.52 ± 3.85 kg/m^3 การกระจายขนาดอนุภาค พบว่า มีการกระจายของขนาดอนุภาคบนตะแกรงขนาดช่องเปิด 425 ไมโครเมตรมากที่สุด คือมี เปอร์เซ็นต์น้ำหนักตัวอย่างร้อยละ 43 ร้อยละการสะสมของอนุภาคผงน้ำลำไย พบว่าร้อยละสะสม ของตัวอย่างที่ลอดผ่านตะแกรงมากที่สุดคือขนาดของช่องตะแกรง 1700 ไมโครเมตร มีค่าเท่ากับ

ร้อยละ 99.00 และร้อยละสะสมของตัวอย่างที่ค้ำบนตะแกรงมากที่สุดคือขนาดของช่องตะแกรง 212 ไมโครเมตร มีค่าเท่ากับร้อยละ 88.00 อุณหภูมิกลาสทรานซิชัน พบว่าน้ำลำไยผงมี T_g ที่ 47.72°C และปริมาณความชื้นของน้ำลำไยผง มีค่าเท่ากับร้อยละ 3.94 ± 0.69

ลักษณะออร์ปชันไอโซเทอร์มของน้ำลำไยผง มีลักษณะเป็นแบบ adsorption isotherm เมื่อพิจารณาถึงผลของอุณหภูมิต่อปริมาณความชื้นจะพบว่าปริมาณความชื้นจะเพิ่มขึ้นเมื่อระดับอุณหภูมิสูงขึ้น โดยเฉพาะที่ระดับอุณหภูมิ 25 และ 35°C โดยในช่วงแรกปริมาณความชื้นจะเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆจากนั้นจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากคุณสมบัติเฉพาะตัวของอาหารที่มีน้ำตาลเป็นองค์ประกอบสูงเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้นจะสามารถดูดซับความชื้น (hygroscopicity) ได้มาก แบบจำลองออร์ปชันไอโซเทอร์ม พบว่าแบบจำลองคณิตศาสตร์ของ Halsey เป็นแบบจำลองที่เหมาะสมที่สุดสำหรับน้ำลำไยผง เนื่องจากพิจารณาจาก ค่า SEE, RSS และ RMSE ต่ำที่สุด โดยมีค่าเท่ากับ 1.36, 0.0046 และ 0.0122 ตามลำดับ และมีค่า R^2 เท่ากับ 0.8944

การศึกษาสมบัติทางกายภาพ เคมี พบว่า ค่าความสว่าง (L^*), ค่าสี a^* , ค่าสี b^* , ค่าความเข้มของสี (Chroma) และค่าเฉดสี (Hue) มีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ถ้าค่าความเข้มของสีเพิ่มขึ้น ค่าเนื้อสีจะเพิ่มขึ้นด้วย ความสามารถในการละลาย ที่อุณหภูมิการเก็บรักษา 5, 10, 25 และ 35°C จะอยู่ในช่วงร้อยละ 99.40-100.00 ซึ่งเป็นค่าการละลายที่สูงมาก ที่อุณหภูมิการเก็บรักษาสูงสุด คือ 35°C น้ำลำไยผงสามารถละลายได้สูงสุดคือ ร้อยละ 100 อุณหภูมิการเก็บรักษาและระดับความชื้นสัมพัทธ์มีผลต่อความสามารถในการไหลของน้ำลำไยผงซึ่งแสดงในรูปของค่ามุมกอง โดยค่ามุมกองจะเพิ่มขึ้นเมื่ออุณหภูมิการเก็บรักษา และระดับความชื้นสัมพัทธ์สูงขึ้น น้ำลำไยผงที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5°C ระดับความชื้นสัมพัทธ์ร้อยละ 0 มีค่ามุมกองต่ำที่สุดคือ 44.67 ± 1.53 องศา แสดงว่ามีความสามารถในการไหลได้พอใช้ เมื่ออุณหภูมิการเก็บรักษา และระดับความชื้นสัมพัทธ์สูงขึ้นจะไม่สามารถหาความสามารถในการไหลได้ เนื่องจากน้ำลำไยผงจะเปลี่ยนสถานะจาก amorphous ไปเป็นสถานะของเหลวหนืดคล้ายยาง (rubbery) ขนาดของอนุภาคผงมีขนาดใหญ่ขึ้นหลังการเก็บรักษา เพราะเกิดการเกาะติดกันระหว่างเก็บรักษาเนื่องจากการดูดซับน้ำ ความหนาแน่นรวมของน้ำลำไยผง (bulk density) เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่ออุณหภูมิและระดับความชื้นสัมพัทธ์สูงขึ้น แต่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) เมื่ออุณหภูมิและระดับความชื้นสัมพัทธ์สูงขึ้นความหนาแน่นของอนุภาคผงของน้ำลำไยผงจะเพิ่มขึ้น เมื่ออุณหภูมิการเก็บรักษาและระดับความชื้นสัมพัทธ์สูงขึ้นค่า T_g จะมีค่าสูงขึ้น เนื่องจากที่อุณหภูมิการเก็บรักษาสูงขึ้น ปริมาณความชื้นของน้ำลำไยผงลดลง ทำให้ค่า T_g สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การศึกษาเรื่องการอบแห้งแบบพ่นฝอยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

1. การทดสอบการยอมรับทางประสาทสัมผัสโดยการชงละลายน้ำ โดยทดสอบเปรียบเทียบน้ำลำไยผงหลังการอบแห้งและหลังการเก็บรักษา
2. การศึกษาชนิดของบรรจุภัณฑ์ ที่จะช่วยรักษาความคงตัวในการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำลำไยที่ผ่านการการอบแห้งแบบพ่นฝอย เนื่องจากการเก็บรักษาน้ำลำไยผงต้องควบคุมสถานะการเก็บรักษา เพื่อไม่ให้น้ำลำไยผงดูดความชื้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved